

«БЕКІТЕМІН»

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің Спорт және дене шынықтыру істері комитеті төрағасы

Е. Мырзабосынов

«___» 202_ ж.

«КЕЛІСЕМІН»

Қазақстан Республикасының спорттық балық аулау Федерациясының Президенті

Р. Ботабеков

«___» 202_ ж.

**Фидермен спорттық балық аулаудан
Қазақстан Республикасы чемпионаты
ЕРЕЖЕСІ**

1. Спорттық жарыстың атауы

1) Атауы: Фидермен спорттық балық аулау бойынша Қазақстан Республикасы Чемпионаты.

2. Мақсаттары және міндеттері

2) Осы спорт түрінен озық спортшыларды анықтап, Халықаралық жарысқа қатысатын ҚР құрамасын жасақтау.

3) ҚР әр аймағының спортшыларымен тәжірибе алмасу.

4) Қазақстан Республикасында балық аулау спорты мен салауатты өмір салтын насихаттау.

5) Халықты табиғатты сақтау рухында және су ресурстарын қорғау, браконьерліктің барлық көріністеріне төзбеуге тәрбиелеу.

3. Өткізілетін уақыты және орны

6) Өткізілу орны мен күні: 25 - 28 шілде Астана қаласы, Есіл өзен. Жарыс бағдарламасы №3 қосымшада көрсетілген.

4. Спорттық жарыс өткізу жүйесі

4.1 Жарыс ережесі және өткізу тәртібі.

7) FIPSeD ережесі бойынша және осы Ереже негізінде өткізіледі. Дау туындаған жағдайда осы ереже басымдыққа ие болады.

8) Жарыс екі күнде екі турда өткізіледі. Турдың ұзақтығы - 5 сағат.

9) Барлық қатысушылар 3 аумақта біркелкі бөлінеді (жеребе арқылы) әр аумақта командадан бір қатысушы. Аумақтың ауданы бір қатысушыға жағалау бойымен кемінде 15 м сектор мөлшерінің есебінен айқындалады. Әр аумақтағы секторлардың саны қатысушы командалардың саны бойынша белгіленеді. Су жиегінен жағалауға дейінгі аумақтардың мөлшері кемінде 5 метр. Аумақтар мен секторлар солдан оңға қарай нөмірленеді. Аумақтар арасындағы нейтралды жолақтың ені кемінде 5 метр, ал секторлардың артында – 5 метр.

Нейтралды жолақта жарыстарды ұйымдастыру комитетінде аккредиттелген командалардың жаттықтырушылары мен баспасөз өкілдеріне ғана болуға рұқсат етіледі. Әр аумақта командадан бір қатысушы болады.

10) **Жеребе** әр турдың алдында өткізіледі. Бірінші күні командалар атауларының әліпбилік ретімен шақырылады. Екінші күні жеребе кері тәртіпте өтеді. Жеребенің бірінші кезеңі - алдағы турға әр командадан әр спортшы үшін аумақтарды (А, В, және С) анықтау. Екінші кезең - аумақтағы әрбір қатысушы үшін нөмірді анықтау. Жеребе бойынша спортшылар төс нөмірлерін алады. Нөмірдің бірінші әрпі аумақ нөмірін, екіншісі аумақтардағы сектор нөмірін білдіреді. Екінші турға жеребе тастау кезінде шеткі секторларда бірінші турда жарысатын спортшылар (А1 және С соңғы) оларда қайта жарыса алмайды. Жеребе турдың басталуына дейін 90 минут бұрын ерте жасалмайды.

11) Жарыстың әр қатысушысына дайындыққа 90 минут беріледі. Спортшылар жарыс аумағына келгеннен кейін, олар старттық нөмірлерге сәйкес барлық жабдықтарын секторға кірмей-ақ арнайы бөлінген секторға жинауы керек (бұл ережелер балықшыларға жабдықтарын тасымалдауға көмектесетіндерге де қатысты). Жарысқа қатысушыларға өз секторларына кіруге мүмкіндік беретін ресми сигнал берілгенге дейін балық аулау жабдықтарын дайындауға тыйым

салынады. Келесі дайындық операциялары кезінде жарысқа қатысушылар көмек ала алмайды. Барлық жабдықтар спортшыларға жемтікті тексеру туралы сигналға дейін берілуі мүмкін, бірақ тек төреші арқылы. Осы сигналдан кейін кез-келген балық аулау жабдықтарын (қармақжем, жемтік және жабдықтар) жарысқа қатысушыларға беруге тыйым салынады, тек қармақтардың сынған бөліктерін қоспағанда (фидер иіні), оны жаттықтырушы төреші арқылы ауыстыру үшін беріп жібере алады. Ол сондай-ақ балықшыға кептеліп қалған қармақ саптың элементтерін босатуға көмектесе алады.

Дайындық кезеңінде қармақжем мен жемтік балықшыларға беріліп жіберілуі мүмкін. Бақылаудан кейін балықшыларға қармақжем мен жемтік беруге тыйым салынады. Секторға кіруге рұқсат беретін сигнал берілгенге дейін, қармақжем мен жемтікті балықшы немесе сектордан тыс үшінші тұлғалар дайындай алады. Секторға кіруге рұқсат беретін сигналдан кейін және жемтік тексерілгенге дейін бұл дайындықты (илеуді) сектордан тыс үшінші тұлғалар немесе сектор ішіндегі жарысқа қатысушы жасай алады. Егер қармақжем мен жемтікті тексеру жүргізілмесе, жарысқа қатысушыларға балық аулауға рұқсат етілмейді. Жарысқа қатысушыларға жеке автокөлікті пайдалана отырып, матч өтетін жерге жетуге рұқсат етіледі. Секторларға кірер алдында қармақ саптарға тысқаптар киілуі тиіс.

Балықшылар өз секторларына кірмес бұрын **бірінші сигналды** күтуі керек; осы сигналдан кейін жарысқа қатысушылар өз құралдарын дайындауды тек қорғасын батырғының көмегімен тереңдікті өлшеу арқылы (тереңдікті астаулармен өлшеуге тыйым салынады), олардың қармақ бауларын өлшеп, жемтік дайындап, торларын суға сала отырып, бастай алады. Спортшыларға осы дайындық кезеңдерін аяқтауға **90 минут** уақыт беріледі; балықшыларға дайындық кезінде өз секторынан кетуге тыйым салынады.

Екінші сигнал жем мен қармақжемді тексеру басталғанға дейін 5 минуттық дайындық туралы хабарлайды. Қармақжем мен жемді бақылау әрдайым № 1 секторынан жарыс (старт) басталғанға дейін 45 минут бұрын басталуы тиіс (мұндағы «N» 3 аумақтың біреуінің атауы).

Үшінші сигналдан кейін спортшыларда жемдеуге 10 минут уақыт болады. 10 минуттық жемдеу тек астаудың көмегімен жүзеге асырылады. Қолмен, рогаткамен, катапультпен немесе кез-келген басқа қоректендіруге арналған көмекші құрылғымен жем беруге тыйым салынады (мойыншаны іліп қоюға тыйым салынады).

Төртінші сигнал турдың басталғаны – «СТАРТ» туралы хабарлайды (мойыншаны іліп, балық аулауға болады).

Бесінші сигнал финишке 5 минут қалғанын хабарлайды.

Алтыншы сигнал - «финиш», жарыстың аяқталуын белгілейді; осы сигналдан кейін, егер финиш сигналы кезінде ол судан толық көтерілмесе, балық есепке алынбайды.

12) Жемтік пен қармақжем бойынша шектеулер:

а) топырақ, қиыршық тас, жүгері дәндері, бидай, қарасора тұқымы және т.б. қоса алғанда, жемтік мөлшері (пайдалануға дайын қоспасы тексеріледі, ылғалданған және еленген), сондай-ақ фаунаға және су ортасына зиян келтірмейтін басқа қоспалар] **15** литрмен шектеледі. Пеллетс, бойлдар және дайын аралас жемшөп қоспасының басқа түрлерін жемтікте де, қармақжемде де қолдануға тыйым салынады.

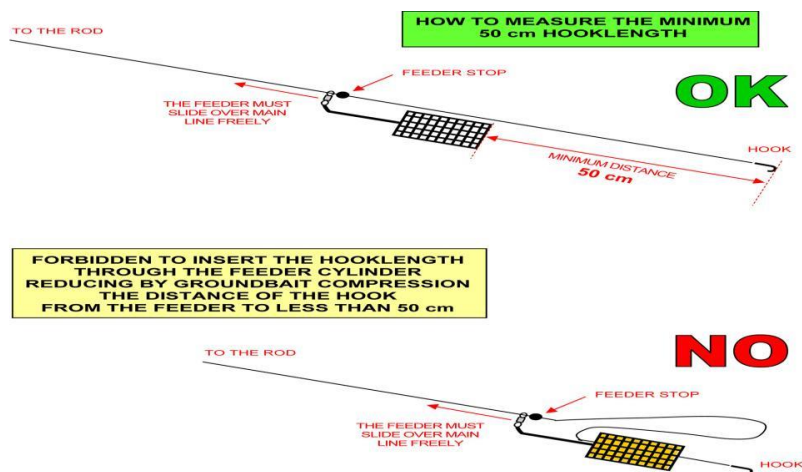
б) қармақжем мөлшері (барлық берілген қармақжемдер өлшенетін болады) осы жарыс үшін **2.0** литрмен шектеледі, оның ішінде **0.5** литрден аспайтын ұсақ және/немесе ірі шатырқанатты құрт болуы мүмкін, сондай-ақ **0.5** литрден аспайтын жер құрты (кесілмеген). Жемтіктің және қармақжемнің құрамы табиғи болуы тиіс. Металл өнімдерін пайдалануға тыйым салынады. Құрттың, жібек құртының, көбелектің, шатырқанат құртының, жер құртының және т.б. личинкаларын имитациялайтын кез - келген материалдан (көбік, резеңке, губка және т. б.) жасанды қармақжемдерге тыйым салынады. Поролонды балықтарға, жасанды шыбындарға, тірі немесе өлі балықтардан (немесе балықтардың бөліктерінен) тұратын қармақжемдерге, балықтардың немесе бақалардың уылдырығынан алынған жануарлардан алынатын өнімдерге тыйым салынады.

в) Аумақтың аға төрешісі жарысқа қатысушылар бақылауға беретін жарыс бағдарламасымен рұқсат етілген жемтік пен қармақжемнің түрі мен санын тексереді. Тексеру барысында жемтік пен қармақжемнің рұқсат етілген мөлшерін асыруы әшкерленген спортшыға жарыстан шығару жолымен айыппұл салынады, қатысқан барлық турлар үшін+1 ұпай аумағында соңғы орын беріледі. Егер жарыстың бірінші күнінде бұзушылық анықталса, спортшыға одан әрі

қатысуға жол берілмейді. Төрешілер бригадасы бұзушылықтың түріне байланысты спортшыны белгілі бір кезеңге дисквалификациялау туралы мәселені қарауға шығару құқығын өзіне қалдырады. Жемтікке қосуға да, қармаққа отырғызуға да арналған кез келген қармақжем тексеруге беріледі және «ресми» (зауыттық) өлшеуіш ыдыста ұсынылуы тиіс; тексеру кезінде қармақжем берудің кез келген басқа нысаны алынып тасталады және мұндай бұзушылыққа санкция тағайындалады (аумақтағы нәтижені саралауда бір айыппұл ұпайы). Жемтікті өлшеуіш шелектерде, ал қармақжем литрмен немесе миллилитрмен құю немесе мөртабан әдісімен пластикке өнеркәсіптік тәсілмен түсірілген таңбасы бар өлшеуіш ыдыстағы қармақжем ұсынылуы тиіс. Жарысқа қатысушылар міндетті түрде өздерінің шелектерімен және қажетті мөлшердегі өлшеуіш ыдыстармен жабдықталуы тиіс. Ыдыс, қақпақты ыдысқа жасанды түрде басылуын қамтамасыз ететін көмекші құралдарды (мысалы, қақпақты жабық ұстау үшін оқшаулағыш таспаны немесе скотчты пайдалану мүмкін емес) пайдаланбай-ақ қақпақпен жабылуы керек. “Ресми өлшемі” бар шелектері мен өлшеуіш ыдыстары жоқ жарысқа қатысушылар аумақтағы нәтижені саралауда бір айыппұл ұпайына ие болады (мысалы, 5-орынмен марапатталған жарысқа қатысушыға 5 орнына 6 ұпай беріледі; бұл ретте, 6-шы орында тұрған жарысқа қатысушы кез келген жағдайда 6 ұпаймен қалады). Араластыру сияқты (электр араластырғышпен, бұрағышпен және т.б.) жемтікті електен өткізуге (елек, торлы дорбаның басы және т.б. арқылы) – тексеру аяқталғаннан кейін тыйым салынады. Бүріккішті пайдалануға рұқсат етіледі, бірақ тексеруден кейін біреуден артық емес.

13) Тек қарапайым қармақтарды қолдануға болады және нүкте мен сабы арасындағы максималды алшақтық 7 мм-ден аспауы тиіс. Егер төрешілер алқасының мүшесі тур кезінде айқын бұзушылықты байқаса немесе байқауға шақырылса, онда ол балық аулау турының аяқталуын күтпей-ақ, қаралып отырған балықшының қармақ сабының ұзындығын тексеруге немесе қарауды талап етуге мүмкіндігі бар. Егер мұндай балықшы балық аулау жабдықтарын тексеруге беруден бас тартса, ол төрешілер алқасының алдына шығуы керек. Қармақжем бірнеше компоненттердің қоспасы болмауы керек (нан, паста, заттар немесе қармақжем қоспасы, мысалы, пелетс, бойлы, жемтіктен немесе ботқадан жасалған шарлар және т.б. - тыйым салынады) және оны қармақпен тесу әдісімен отырғызылуы керек. (Бір уақытта бірнеше қармақжем отырғызуға рұқсат етіледі). Жабдық сынған жағдайда, жабдықтың құрастырылуы балыққа астаудан оңай құтылуға мүмкіндік беруі керек. Астаудың максималды өлшемі диаметрі 5 см және ұзындығы 7 см болуы керек; астау балық аулау қармақ бауы бойымен немесе қармақ бауына бекітілген қорғаныш қыстырғыштың доғасы бойымен еркін сырғып отыруы керек. Астау мен қармақ сабының ұшының арасында негізгі қармақ бауының (мысалы, силикон тығындары) бойымен еркін қозғалатын тығындарды немесе баяулатқыштарды орналастыруға тыйым салынады. «Фидер әдісін» орнатуға тыйым салынады. Қармақтың ілгегі мен астауының арасындағы ең аз арақашықтық (мойыншаның ұзындығы немесе бұру мен мойыншаның ұзындығының қосындысы) кемінде 50 см. Бұл арақашықтық аспалы астаудың төменгі бөлімдері мен қармақ ілмегі арасында өлшенеді. Астау қуысы арқылы мойыншаны өткізуге немесе мойыншамен бұруға тыйым салынады.

Мысалы:

14) Қармақ сабының ұзындығы шектелген: максимум 4.50 (15 feet) метр. Астаулардың кез-келген түрлері мен формаларына (цилиндрлік, параллелепипед түрінде және т. б.), соның ішінде өнеркәсіптік немесе қолөнер өндірісінде, металдан, пластмассадан немесе басқа материалдан

келесі шарттарды сақтай отырып рұқсат етіледі: - максималды ұзындығы 7 см, ені немесе диаметрі 5 см-ден аспайды, салмағы 15 грамнан кем емес; - минималды ұзындығы 1,5 см, минималды ені немесе диаметрі 1,5 см; Бос астаумен де, толымен (жемтік немесе қармақжем) де аулауға рұқсат етіледі.

Төрешінің талабы бойынша жарысқа қатысушы сектордағы барлық жемтік, қармақжем мен балық аулау жабдығын тексеруге ұсынуға міндетті.

15) Балық микрожіптен жасалған торлы дорбада ұсталуы керек. Дөңгелек негізі бар тордың минималды рұқсат етілген диаметрі 40 см немесе тіктөртбұрышты негізі бар торлар үшін минималды диагональ 50 см; тордың минималды ұзындығы 3,0 метр; тор бүкіл жарыс барысында оның бүкіл ұзындығы бойынша мүмкіндігінше суға батырылып тұруы керек. Балықты сақтау үшін басқа жүйелерді пайдалануға рұқсат етілмейді. Жарысқа қатысушылардың өз торлары болуы керек. Тордың ұзындығын және қармақ сабының ұзындығын тексеру жемтік пен қармақжемнің тексерілуінен кейін орындалады.

16) Спортшылар өздері қалағандай көп қармақтар сала алады, бірақ бір қармақпен ғана аулауға рұқсат етіледі, қармақ астау мен шарғымен жабдықталуы керек. Қосалқы қармақ саптарда қармақ болуға тыйым салынады және астауда жемтік болмауы керек. Тек лақтыру (кастинг) арқылы балық аулауға рұқсат етіледі. Тіктеуішпен балық аулауға тыйым салынады. Балық ауланған жағдайда, ауланған балық балық аулайтын торға салынғанға дейін кез-келген балық аулау іс-әрекетіне тыйым салынады.

17) Балықты тартып алу кезінде торлы дорбаны пайдалануға рұқсат етіледі.

18) Жарыс өтетін жерде тікелей балық аулауға жарыс бағдарламасы басталғанға дейін кез келген уақытта рұқсат етіледі.

19) Жарыс кезінде шулауға және басқа қатысушыларға кедергі жасамауға, стартқа уақтылы келуге, су қоймасында коқыс қалдырмауға, сондай-ақ құрал-жабдықтар мен жемтіктің қалдықтары жарамсыз болып қалған қалдықтарын қалдырмауға; жарыс ұйымдастырушыларынан уақытша пайдалануға алынған мүлікті қорғауға міндетті. Жарыс ережелерін бұзғаны үшін спортшылар FIPSeD ережелері мен жарыс ережелерінде қарастырылған санкцияларға сәйкес жауап береді.

20) Кез-келген түрдегі және мөлшердегі тірі балықтар ғана есепке алынады. Балық аулау кезінде қармақ бауына ілінген балықтар ғана есепке алынады. Ұстап алу, егер ол кездейсоқ аузынан ұсталмаса, есептеледі. Балықты әдейі багорлауға тыйым салынады. Кез келген басқа әдіспен ауланған немесе басқа балықшының қармақ бауына жалғанған балық дереу суға жіберілуі керек. Егер балықты тарту кезінде балық көршінің секторына кірсе, қармақ баулар тиіп тұрса, егер балықшы балықты судан шығарғанға дейін (қармаққа отырғызу) қармақ бау шешілсе балық есепке алынады. Егер екі көрші бір уақытта балықты жұлқып тартса (әрқайсысында балық), ал балықтардың бірі көршінің секторына кіріп, қармақ баулар тиіп тұрса, онда екі балық та, егер балықшылар балықты судан шығаруға немесе жұлқып тартқанға дейін шешілсе, есепке алынады. Бөтен секторда ауланған немесе тарту кезінде су бетіне жүзіп шыққан «финиш» сигналынан кейін шығарылатын балықтар өлшеуге қабылданбайды және дереу қайтадан су қоймасына жіберіледі. Егер жарысқа қатысушы бұдан бас тартса және қаралып отырған балықты төрешінің алдыңғы рұқсатынсыз торға салса, онда салмақтаудың соңғы кезеңі кезінде өлшеудің жауапты тұлғасы ең ірі балықты бөлек өлшеп, оның салмағын жарысқа қатысушының картасына ескертпе жасауға тиіс. Оқиғаны талқылағаннан кейін төрешілер алқасы үлкен балықтың салмағын шегеру немесе есепте қалдыру туралы шешім қабылдауы керек. Егер даулы балықты есептен шығару туралы шешім қабылданса, жарысқа қатысушы сары карточкамен ескерту алады.

21) Салмақ өлшеу тобы келгенге дейін жарысқа қатысушылар балықтары бар торларын суда ұстауы керек. Өлшеу тікелей спортшылар секторларының жанында жүзеге асырылады. Төрешілер алқасы қатысушылардың барлық аулауларын өлшеп, нәтижелерін Хаттамаға енгізуге міндетті. Әр түрлі аумақтарда параллель бірнеше салмақпен өлшеуге рұқсат етіледі. Бір аумақтың ішінде өлшеу тек бір таразымен жүргізілуі керек. Спортшылар балықты өлшеу аяқталғанға дейін торда ұстайды, содан кейін Бас төрешінің бұйрығымен оны суға қажетті сақтық шараларымен жібереді. Салмақ өлшеу тобының мүшесі балықты өлшеу процесінде өте сақтықпен ұстауы керек; балықтар саналмайды, бірақ өлшенеді; өлшенгеннен кейін балықты оларды ұстаған спортшының торына қайтару керек, балық салынған торды кідіріссіз суға салу керек. Аумақтағы барлық спортшылардың балығын өлшеп болғаннан кейін ғана өлшеуге жауапты адам балықты суға

жіберуге бұйрық береді. Бұл жүйе сектордағы спортшыларда бірдей Аулау салмағы анықталған жағдайда салмақтарын қайтара тексеруге мүмкіндік береді.

22) Жарысқа қатысушыларға сырттан көмек алуға тыйым салынады; тек команда жаттықтырушыларына өз командасының спортшысына секторға кіруге және тек ауызша кеңес беру үшін рұқсат етіледі; команда жаттықтырушысына өз командасының мүшесі болып табылмайтын спортшы секторына кіруге тыйым салынады.

23) Егер ауа-райының қолайсыздығы жарыстарды өткізуге мүмкіндік бермесе, Қазылар алқасы турдан бас тарту туралы шешім қабылдауы мүмкін. Тоқтатылған турлар есепке алынбайды. Тоқтатылған тур кейінге қалдырылмайды. Тур мәжбүрлі түрде тоқтаған жағдайда (мысалы, найзағай), егер турдың басынан тоқтауға дейінгі уақыт кемінде екі сағатты құраса, қазылар алқасы оны өтті деп санауы мүмкін.

24) Ресми жаттығу команданың жаттығу алаңының жеребесіне сәйкес жарыстың ресми орнында өтеді. Жаттығу кезінде балықшылар жарыс үшін рұқсат етілген ең жоғары көлемнен аспайтын қармақжем мен жемтіктің көлемін пайдалана алады.

25) Командадағы қосалқы спортшыны ауыстыру бір жарыста бір рет қана жүзеге асырылады және түпкілікті болып саналады.

4.2 Тыйым салынады

26) Жарыс алаңын, балық аулау жабдықтарын дайындауда және басқа адамдардан іс жүзінде көмек алуға.

27) Қолмен, сондай-ақ рогаткалардың, ракеталардың, механикалық, радиомен басқарылатын және т.б. жүзу құралдарының, ПВА пакеттері мен торларының көмегімен жемдеуге.

28) Аулауды «Старт» сигналына дейін бастауға және «Финиш» сигналынан кейін жалғастыруға.

29) Балық аулауға бөлінген сектордың шекарасын бұзуға, жарыс кезінде суға кіруге.

30) Төрешінің рұқсатынсыз сектор мен балық аулау аумағынан кетуге.

31) Жарысқа қатысушылар өздері қалаған кеңістікті пайдалана алады; бірақ оларға нейтралды аумақты пайдалануға тыйым салынады.

32) Байланыс құралдарын, балықты анықтауға және тереңдікті өлшеуге арналған электрондық аспаптарды (рациялар, ұялы телефондар, эхолоттар және т.б.) пайдалануға.

33) Астаусыз батырғышпен балық аулау.

34) Жаттығулар мен жарыстардан кейін артық жемтік пен қармақжемдерді суға тастауға тыйым салынады.

4.3 Жарысқа қатысушыларға қолданылатын санкциялар

35) Жарыстың келесі ережелерін бұзғаны үшін қатысушыға ауызша **ескерту** жасалады:

а) балық аулау секторындағы шулы қылықтар;

б) көрші сектордан спортшының жабдықтарын шатастыруға әкеп соқтырған көрші секторға қармақ жемді әдейі немесе кездейсоқ лақтыру және т. б. ;

Қайта бұзушылық болған жағдайда хаттамаға енгізе отырып ескерту шығарылады.

36) **Ескертулер** келесідей ережелерді бұзғаны үшін беріледі:

а) осы Ереженің **4.2**-тармағында көрсетілген ережелер;

б) турда астаудың үшінші «атуынан» кейін (монтаждың суға ұшып кетуімен үзілуі);

в) спортшы сектордан шыққан кезде жемді суда қалдыру;

г) төрешілердің жұмысына араласу және олардың талаптарын орындамау;

д) ҚР СБФ этикалық кодексін бұзу.

4.4 Дисквалификация.

37) Қатысушыны жарыстан шығару (дисквалификация) келесі жағдайларда жүргізіледі:

а) қайта ескертуден немесе жарыс ережелерін бірнеше рет бұзғаннан кейін;

б) жарыс қорытындыларын бұрмалағаны немесе басқа уақытта немесе басқа жерде ауланған балықты өлшеуге ұсынғаны үшін;

в) 12-тармақта (в) көрсетілген бұзушылық үшін;

г) стартқа кешігіп келгені үшін.

38) Жарыстан шығарылған қатысушы + 1 чемпионатына қатысушылардың санына тең орын алады. Егер спортшы жарыстың бірінші турынан кейін шығарылса, ол екінші турға жіберілмейді, ал оның командасы екінші турда ол үшін бірінші турда алған ұпайларын алады.

Дисквалификацияланған спортшыны ауыстыру жүргізілмейді. Спортшының дисквалификациясы бір жыл бойы сақталады. Санкциялар салынған спортшыға бұл туралы дереу хабарлау керек.

39) Бір спортшыны дисквалификациялау кезінде оның артында орналасқан балықшылар өздерінің бастапқы алған орындарын сақтайды (мысалы, 8-ші орын алған X спортшысы дисквалификацияланды, одан кейінгі қатысушылар өз орындарын сақтап, 9-шы, 10-шы орын алады және т.б.)

40) Дисквалификация өтінім берген, бірақ жарысқа себепсіз келмеген командаға беріледі. Команданы дисквалификациялау оның өкілінің немесе жаттықтырушының спорттық емес мінез-құлқы және олардың 37) (г) және (д) - тармақтарын бұзғаны үшін жүргізіледі. Дисквалификация жарыстан ресми түрде жабылғанға дейін кетіп қалған командаға да беріледі. Команданың дисквалификациясы оны тәртіптік комиссия бекіткеннен кейін бір жыл бойы сақталады.

41) Дисквалификация туралы шешімді жарысқа қызмет көрсететін төрешілер алқасының мүшелері ашық дауыс беру арқылы қабылдайды. Бұл ретте жарыстың бас төрешісінің екі рет дауыс беру құқығы бар.

5. Қатысушы ұйымдар.

42) Жарысты: ҚР МСМ Спорт және дене шынықтыру істері комитеті, «Қазақстан Республикасының спорттық балық аулау федерациясы» ҚБ (бұдан әрі - ҚР СБФ) және өңірлік Дене шынықтыру және спорт басқармалары (бұдан әрі - ДШЖСБ) өткізеді.

43) Жарысты дайындау мен өткізуді О. Коровикованың басшылығымен Ұйымдастыру комитеті және Н.Н.Котляровтың басшылығымен ҚР СБФ Бас төрешілер алқасы жүзеге асырады.

44) Жарысты дайындау және өткізу бойынша барлық ақпарат федерацияның ресми сайтында kazfishing.kz орналастырылады.

6. Спортшылардың, жаттықтырушылардың, төрешілердің және басқа да қатысушылардың сандық құрамы

45) ҚР чемпионатына қатысуға әр облыстан 3 команда және Астана, Алматы және Шымкент қалаларынан екі команда қосымша жіберіледі. Жеке есептегі спортшыларға рұқсат етіледі, бірақ өңірден екеуден артық емес.

46) Команда құрамы: жынысына қарамастан 3 адам. Қосалқы спортшы, 1 жаттықтырушы - команда өкілі. Жарысқа қатысатын әрбір облыс жарыстың төрешілер бригадасын қалыптастыру үшін аттестатталған төрешіге өкілеттік беруі тиіс.

47) Командалар құрамын ҚР СБФ облыстық және қалалық филиалдарының директорлары немесе жергілікті федерациялардың басшылары қалыптастырады.

48) Төрешілер бригадасының құрамы: бас төреші, бас төрешінің орынбасары, бас төреші-хатшы, аумақтың аға төрешісі, аумақтағы төрешілер - аумақтар саны бойынша.

7. Спортшылардың жынысы және туған жылы

49) Жарысқа 18 жастан асқан еркек және әйел спортшылар қатыса алады.

8. Нәтижелерді бағалау жүйесі.

50) Жарыс нәтижелері бойынша жеке және командалық есепте 1,2,3 орын анықталады.

51) Ауланған балық сыналған таразылардың көмегімен 1 граммға дейінгі дәлдікпен және өлшеу үшін төреші ыдысында өлшенеді. Өлі балық өлшеуге қабылданбайды. Барлық балықтар өлшенгеннен кейін дереу спортшының торындағы суға жіберіледі. Ал аумақта өлшеу аяқталғаннан кейін-қайтадан су қоймасына жіберіледі.

52) Таразыда тіркелмейтін өте кішкентай балықтарды, шабақтарды өлшегенде (таразы 0 граммды көрсетеді), балықшылар осындай балықтардың қаншасы ұсталғаны бойынша жіктелетін болады, содан кейін ауланған балықтың салмағына сәйкес тізімде орналасқан балықшылардан кейін хаттамаға жазылады.

53) Өлшеу кезінде қатысушы өлшеу процесін бақылау және хаттамаға қол қою үшін өлшеу жүргізетін төрешінің жанында болуы тиіс. Хаттамаға қол қойылғаннан кейін аулау салмағына қатысты ешқандай наразылық қабылданбайды.

54) Қатысушыға ауланған балықтың салмағының әр грамы үшін бір ұпай беріледі. Турдағы ең көп ұпай жиынтығы нәтиже мен қатысушының өз аумағындағы орнын анықтайды. Салмақ тең болған жағдайда спортшыларға бір орын беріледі, одан кейінгі орын ешкімге берілмейді.

55) Ауланған балығы жоқ спортшы өз аумағының диапазонында ауланған балығы жоқ спортшылар болатын орындар үшін арифметикалық орташа мәнге тең ұпайлар (орындар) санын

алады. Мысалы: 50 спортшының 25-нің ауланған балығы жоқ – әрқайсысы $(26+50):2=38$ ұпай (орын) алады.

56) Жеке есепте жеңімпаз бірінші және екінші турда өз аумағында иеленетін орындардың ең аз жиынтығы бойынша айқындалады. Орын жиынтығы тең болған жағдайда, сәйкесінше: айыппұл санкцияларының саны аз, екі тур бойынша ауланған балық салмағы үлкен, ал олар тең болған жағдайда екінші турда ауланған балық салмағы үлкен болатын спортшы артықшылыққа ие болады.

57) Командалық есепте жеңімпаз 2 тур үшін жалпы есепте команда мүшелері алатын орындардың ең аз жиынтығы бойынша айқындалады.

58) Орын жиынтығы тең болған кезде, айыппұл санкцияларының саны аз, ауланған балықтың жалпы салмағы үлкен, ал олар тең болған жағдайда екінші турда ауланған балықтың жалпы салмағы үлкен болатын команда артықшылыққа ие болады.

9. Медициналық-санитарлық қамтамасыз ету.

59) Жарысқа қатысушылардың өздерімен бірге медициналық анықтамасы (№ 075) немесе өтінімде спорт диспансері дәрігерінің рұқсаты туралы белгісі болуы қажет. Ұйымдастырушылар жарыстың барлық кезеңінде дәрігердің кезекшілігін ұйымдастыруы керек.

10. Допингке қарсы бақылау

60) FIPSeD C.I.P.S. және WADA-да қолданылатын әлемдік допингке қарсы кодексіні сақтайды. FIPSeD немесе ҚР СБФ талабы бойынша Чемпионатта іріктеп допинг-бақылау жүргізілуі мүмкін. Чемпионатты өткізу кезінде допингке қарсы бақылау үшін таңдалған спортшылар белгіленген уақыт кезеңі ішінде жарыстың төрешілер алқасының нұсқауларына байланысты белгіленген орынға тексеруден өту үшін келуге міндетті. Допинг-бақылауға келмеген қатысушы чемпионат уақытына дисквалификациялауға жатады және санкцияларға ұшырайды (ол қатысқан барлық турларда соңғы орын +1). Допингтік сынамаларды тапсырудан қайтадан бас тартқан жағдайда спортшы 3 жыл мерзімге дисквалификацияланады.

11. Төрешілер алқасының сандық құрамы.

61) Төрешілер алқасының құрамы: 7 адам.

12. Жарысқа қатысуға өтінімдер беру тәртібі мен мерзімдері

62) Жарыстың ұйымдастыру комитетіне қажетті анықтамаларды алуға және алдын ала өтінімдерді мына телефондар арқылы беруге болады: +77017813140 (Рогов Андрей). Алдын ала өтінімдер **15.07.2024 ж. 18 сағаттан кешіктірілмей** басылған түрде электрондық поштаға: saturn2008kz@mail.ru жіберілуі тиіс. **Көрсетілген мерзімде берілмеген өтінімдер қабылданбайды.** Өтінімдердің түпнұсқалары жарыстың ұйымдастыру комитетіне тіркеу кезінде ҚР СБФ филиалдарының немесе өңірлік федерациялардың мөрлерімен расталған басылған түрде беріледі (№1-қосымша). Әрбір қатысушы қол қойған ҚР СБФ мүшесінің Этикалық кодексінің бланкісі команданың өтініміне қоса берілуі тиіс (№2-қосымша).

13. Қатысушылар мен төрешілерді қабылдау шарттары.

63) Жарысқа қатысушылардың өздерімен бірге жеке басын куәландыратын құжаттары, медициналық анықтамасы немесе өтінімде дәрігердің рұқсаты туралы белгісі болуы қажет.

64) Спортшылардың жарыс өтетін жерге дейін жол жүруге, сондай-ақ жарыстарға қатысуға (тамақтану, тұру және т.б.) байланысты барлық шығындарын оларды іссапарға жіберген ұйымдар немесе спортшылардың өздері көтереді. Жарыста төрешілердің жол сапарына, тамақтануына, тұруына және жұмысына ақы төлеу іссапарға жіберуші ұйымдардың (өңірлердің ДШЖСБ) есебінен немесе ҚР СБФ мүшелерінің демеушілік көмегінен немесе ерікті жарналарынан қалыптастырылатын жарыс бюджеті есебінен жүргізіледі.

65) Балық аулауға арналған лицензияларды (жолдамаларды) спортшылар дербес төлейді.

66) Медальдарды, дипломдарды және ақпараттық баннерді сатып алуға, сондай-ақ бірінші санаттағы және одан жоғары төрешілердің жұмысына ақы төлеуге арналған шығыстар ДШЖСБ және ҚР СБФ-на жүктеледі.

14. Жарыс чемпиондары мен жүлдегерлерін марапаттау

67) Жарыс аяқталғаннан кейін және барлық қорытындылар шығарылған соң жүлдегер командалар мен жеке есептегі жүлдегерлер тиісті дәрежедегі медальдармен және дипломдармен марапатталады.

68) Ең үлкен балықты аулаған спортшы «Big Fish» номинациясындағы жеңісі үшін» ҚР СБФ грамотасымен және медалімен марапатталады.

15. Наразылық беру тәртібі және оларды қарау

69) Орындарды бөлуге қатысты наразылықтарды қоспағанда, наразылықтар жарыстың бас төрешісіне тиісті тур аяқталғаннан кейін бір сағаттан кешіктірілмейтін мерзімде жіберілуі тиіс. Наразылық бастапқыда ауызша айтылуы мүмкін, бірақ содан кейін бірден жазбаша түрде берілуі керек.

70) Орындарды бөлуге қатысты наразылықтар ресми нәтижелер жарияланғаннан кейін 30 минуттан кешіктірілмей берілуі керек. Чемпионаттың қорытындылары жарияланған афишада олардың жарияланған уақыты көрсетілуі тиіс.

71) Орындарды бөлуге қатысты наразылықтарды қоспағанда, наразылықтар бойынша шешімдерді турдың немесе жарыстың нәтижелері бекітілгенге дейін бас төрешілер алқасы қабылдауы тиіс.

72) Наразылық білдірген команданың капитаны наразылықты қарау кезінде бас төрешілер алқасының отырысына қатысуға міндетті.

73) Наразылық бойынша шешімді бас төрешілер алқасы көпшілік дауыспен ашық дауыс беру арқылы қабылдайды, бұл ретте жарыстың бас төрешісінің екі рет дауыс беру құқығы бар.

74) Бас төрешілер алқасының наразылық туралы шешімі түпкілікті болып табылады.

75) Жарыстың чемпиондары мен жүлдегерлерін марапаттағаннан кейін және жарыстың жабылатындығы туралы хабарландырудан кейін ешқандай наразылық қабылданбайды және жарыстың нәтижелерін өзгерту мүмкін емес.

16. Қатысушылар мен төрешілердің келуі және қайтуы

25.07.2024 ж.

Қатысушылардың және төрешілер алқасының келуі және орналасуы - 06.00 – 24.00 сағ.

28.07.2024 ж.

Жарысқа қатысушылардың қайтуы

- 17.00 - 24.00 сағ.

*Бұл ереже үш қосымшаны қоса алғанда 11 парақтан тұрады және жарысқа шақыру болып табылады.

ӨТІНІМ

« _____ » _____ 20__ ж.

_____ к.

**Фидермен спорттық балық аулаудан
Қазақстан Республикасы чемпионаты
25-28 шілде 2024 жыл, Астана қ., Есіл өзені.**

(жарысқа қатысушы ұйымның атауы)

(команда атауы)

№	ТАӘ	жын ысы	Туған күні	Спорттық біліктілігі	Үй мекенжайы, телефон	Жүзе білуі	Дәрігерді ң рұқсаты
1.							
2.							
3.							
4.	қосалқы						
5.	жаттықтыруш						
6.	төреші						

Жарыс кезінде жоғарыда аталған спортшылардың өмірі мен денсаулығы үшін жауапкершілікті өз мойныма аламын

Жаттықтырушы - команда өкілі _____

Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

қолы _____

Қазақстан Республикасының Спорттық Балық Аулау Федерациясы

СБФ мүшесінің этикалық кодексі

Балықшы-спортшы міндетті:

1) СБФ ережелері мен талаптарын сақтау, спорттық тәртіп пен этиканы сақтау, жарыстың белгіленген ережелеріне бағыну, қарсыластар мен төрешілерге құрметпен қарау. Жарыстарда лайықты жеңіліп, жеңіске жете білу.

2) СБФ қызметін және спорттық балық аулауды жан-жақты насихаттау. Өуесқой балықшыларға үлгі болу. Табиғатпен үйлесімде болу және оның тазалығы мен биоәртүрлілігін сақтау.

3) Мен осы кодексті бұзған жағдайда, мен өзіме қатысты СБФ тәртіптік комиссиясының жарыстарда дисквалификациялауға дейін немесе СБФ мүшелерінен шығарылғанға дейін қабылдаған шараларымен келісемін.

Мен, төменде қол қойған, өзім қол қойған этикалық кодексті орындауға және құрметтеуге және оны бұзбауға міндеттенемін.

Күні: « ___ » _____ 20__ ж. Команда _____

Қолы _____ Қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

Қолы _____ Қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

Қолы _____ Қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

Қолы _____ Қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

Қолы _____ Қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

Қолы _____ Қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты _____

Жарыс бағдарламасы

1.	24.07.2024 ж.	
1.1.	Қатысушылардың келуі және орналасуы	06.00 - 24.00 сағ.
2.	25.07.2024 ж.	
2.1.	Ұйқыдан тұру. Таңғы ас	06.00 - 09.00 сағ.
2.2.	Аумақтан тыс еркін жаттығу, төрешілер семинары	10.00 - 15.00 сағ.
2.3.	Кешкі ас	19.00 - 20.00 сағ.
2.4.	Қатысушыларды тіркеу	21.00 - 22.00 сағ.
2.5.	Түнгі ұйқы	23.00 сағ.
3.	26.07.2024 ж.	
3.1.	Ұйқыдан тұру	06.00 сағ.
3.2.	Таңғы ас	06.30 - 07.30 сағ.
3.3.	Жаттығу орнына бару	08.00 сағ.
3.4.	Жеребе және аумақтарға кіру	08.30 сағ.
3.5.	Ресми жаттығу, төрешілер семинары	10.00 - 15.00 сағ.
3.6.	Түскі ас, базаға қайту	15.00 - 18.00 сағ.
3.7.	Кешкі ас	19.30 - 20.30 сағ.
3.8.	Команда өкілдерінің кеңесі	21.00 - 22.00 сағ.
3.9.	Түнгі ұйқы	23.00 сағ.
4.	27.07.2024 ж.	
4.1.	Ұйқыдан тұру	06.00 сағ.
4.2.	Таңғы ас	06.30 - 07.30 сағ.
4.3.	Жаттығу орнына бару	07.30 - 08.00 сағ.
4.4.	Жарыстың салтанатты ашылуы	08.00 - 08.15 сағ.
4.5.	Бірінші турдың жеребесі	08.15 - 08.30 сағ.
4.6.	Аумақтарға кіру және жарысқа дайындық	08.30 - 10.00 сағ.
4.7.	Старт	10.00 - 15.00 сағ.
4.8.	Финиш	15.00 час.
4.9.	Өлшеу	15.00 - 16.00 сағ.
4.10.	Базаға қайту, түскі ас	16.00 - 17.30 сағ.
4.11.	Кешкі ас	19.30 - 20.30 сағ.
4.12.	Өкілдер жиналысы, бірінші турдың қорытындыларын жариялау	21.00 - 22.00 сағ.
4.13.	Түнгі ұйқы	23.00 сағ.
5.	28.07.2024 ж.	
5.1.	Ұйқыдан тұру	06.00 сағ.
5.2.	Таңғы ас	06.30 - 07.30 сағ.
5.3.	Жаттығу орнына бару	07.30 - 08.00 сағ.
5.4.	Екінші турдың жеребесі	08.00 - 08.15 сағ.
5.5.	Аумақтарға кіру және жарысқа дайындық	08.30 - 10.00 сағ.
5.6.	Старт	10.00 - 15.00 сағ.
5.7.	Финиш	15.00 сағ.
5.8.	Өлшеу	15.00 - 16.00 сағ.
5.9.	Базаға қайту	16.00 - 17.30 сағ.
5.10.	Қорытындылау	17.30 - 18.00 сағ.
5.11.	Сап түзеу. Марапаттау. Жарыстың жабылуы. Қатысушылардың қайтуы	18.00 час.

Ұйымдастыру комитеті ауа райы жағдайларын қоса алғанда, күтпеген жағдайларға байланысты бағдарламаны өзгерту құқығын өзіне қалдырады.